

Geweld tegen publieke dienstverleners

*Isabel Verwee, Knowledge Group Manager, Vias institute
Christophe Vermeulen, Researcher, Vias institute
Arne Dormaels*

Victim Survey

- ✓ *"In hoeverre werd u de laatste 12 maanden slachtoffer van...?"*
- ✓ *"Wat was voor u het meest ingrijpende feit de afgelopen 12 maanden?"*
- ✓ Aangifte, dader, omstandigheden, gevolgen, schade, hulp, ...
- ✓ *"Heeft jouw organisatie aandacht voor dit fenomeen?"*
- ✓ Ontwikkeld in 2020 in Vias institute.
  - ✓ April tot juni 2021
  - ✓ Betrokkenheid van FOD Volksgezondheid, FOD Binnenlandse Zaken (Algemene Directie Civiele Veiligheid), Netwerk Welzijn op het Werk (Netwerk Brandweer), Rezonwal en Brandweer Brussel.

836

respondenten namen deel
aan deze survey

82,7%
mannelijk

16,6%
vrouwelijk

0,7%
x

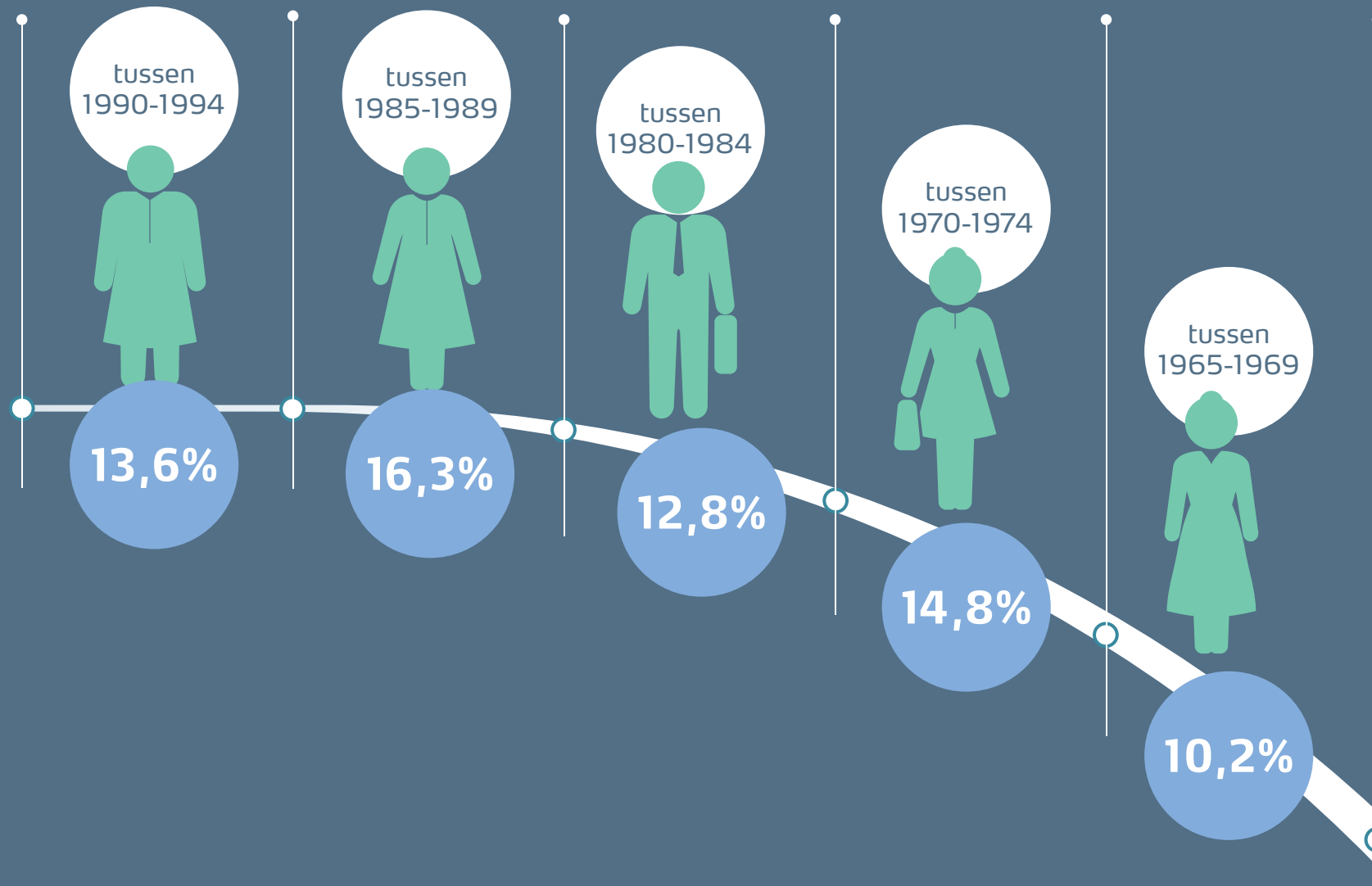

87,9%
Nederlandstalig

10,1%
Franstalig

Geboortejahr respondentent

Welke functie oefent u in hoofdzaak uit?

Totaal
836

Hulpverlener-ambulancier 112

172

Ambulancier niet-112

7

Brandweer

196

Brandweer-ambulancier 112

265

Andere

26

MUG-arts

7

MUG-verpleegkundige

46

Paramedisch Interventie Team (PIT)

11

Onthaalmedewerker spoedgevallendienst

1

Verpleegkundige spoedgevallendienst

87

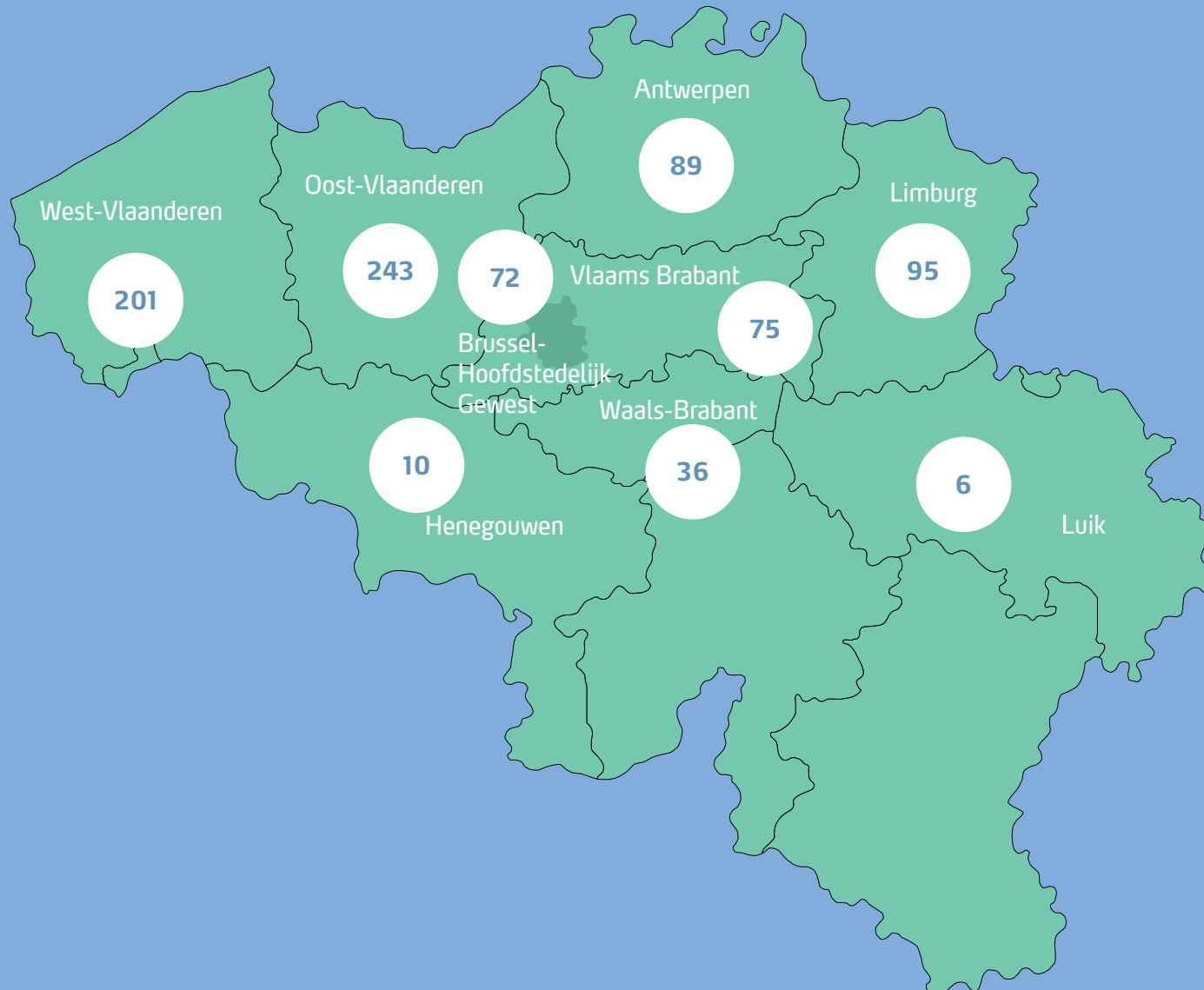
Arts spoedgevallendienst

15

Andere functie spoedgevallendienst

3

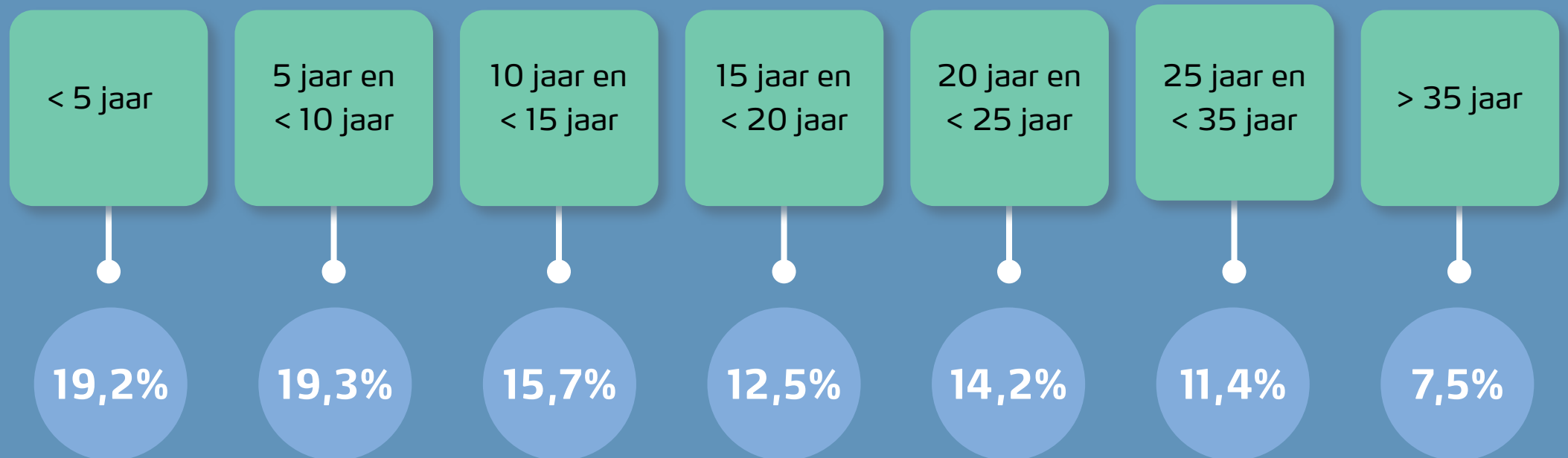
In welke provincie bent u tewerkgesteld?

Totaal
836

Hoeveel jaren werkervaring heeft u in uw huidige sector?

Verbale agressie

	Dagelijks, wekelijks, maandelijks	Eenmaal per drie maanden	Eenmaal per zes maanden	Eenmaal per jaar	Niet
Schreeuwen	44,1%	15,4%	13,2%	9,9%	17,3%
Vernederen	17,6%	11,8%	6,7%	8,4%	55,5%
Pesten	11%	6,6%	6,3%	6,8%	69,4%
Schelden	40,2%	13,3%	11,5%	8,9%	26,2%

N=836

Fysieke agressie

N=836

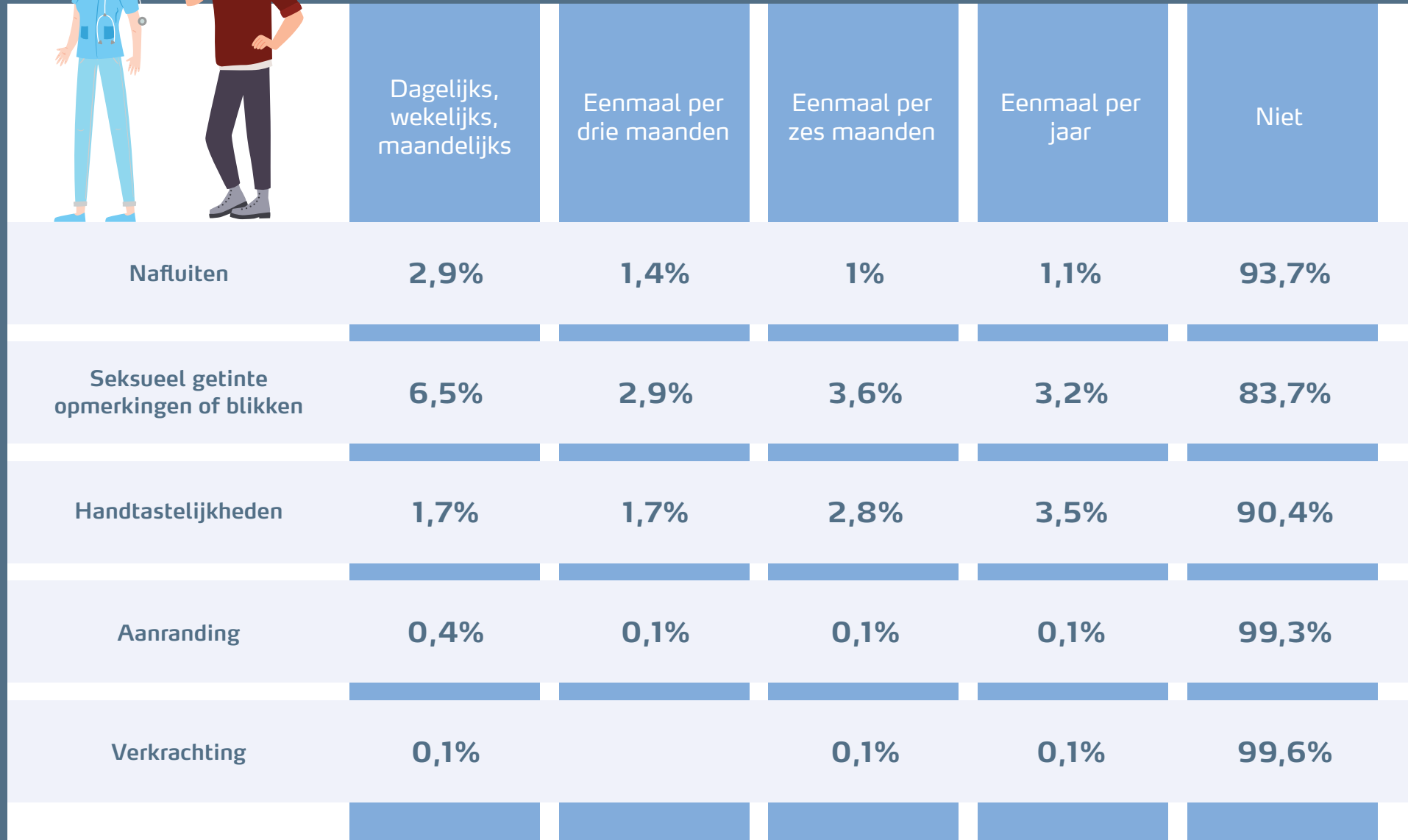
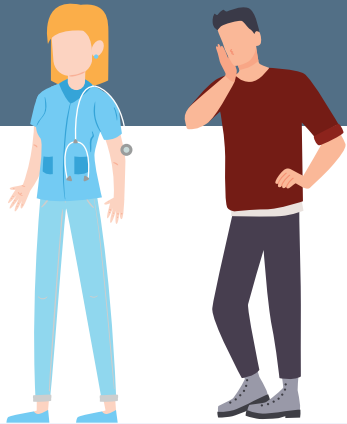
Bedreiging/intimidatie

N=836

	Dagelijks, wekelijks, maandelijks	Eenmaal per drie maanden	Eenmaal per zes maanden	Eenmaal per jaar	Niet
Bedreigen	16,5%	11,5%	10,5%	15,8%	45,7%
Bedreigen van gezinsleden	2,8%	2,5%	3,9%	7,2%	83,6%
Stalken	1,7%	1%	0,7%	1,7%	95%
Achternvolgen	1,1%	0,7%	0,8%	2,2%	95,2%
Chanteren	3,6%	2,8%	2%	1,6%	90,1%
Onder druk zetten	16,6%	6,8%	6,1%	5,4%	65,1%
Ongewenst beelden verspreiden op sociale media	8,2%	4,4%	3,8%	7,7%	75,8%
Ongewenst tekst verspreiden op sociale media	6,3%	4,1%	4,4%	6,7%	78,5%

Seksuele intimidatie

Discriminatie

	Dagelijks, wekelijks, maandelijks	Eenmaal per drie maanden	Eenmaal per zes maanden	Eenmaal per jaar	Niet
Negatieve opmerkingen of gedragingen met betrekking tot gender	4,5%	1,9%	2%	2,5%	89%
Negatieve opmerkingen of gedragingen met betrekking tot huidskleur	5,4%	2,5%	2,6%	3%	86,5%
Negatieve opmerkingen of gedragingen met betrekking tot geloof	4,7%	1,7%	1,6%	1,8%	90,3%
Negatieve opmerkingen of gedragingen met betrekking tot leeftijd	4,5%	2,3%	3,3%	3,6%	86,4%
Negatieve opmerkingen of gedragingen met betrekking tot seksuele geaardheid	1,4%	0,7%	0,5%	1,4%	95,9%

Voelde u zich bedreigd?

Helemaal niet bedreigd

Niet bedreigd

Noch niet bedreigd/noch wel bedreigd

Bedreigd

Helemaal wel bedreigd

Geen antwoord

Verbale agressie

13,5%

15,2%

16,7%

34,3%

5,6%

14,6%

Fysieke agressie

20,8%

11,7%

11%

28,9%

12,9%

14,6%

Bedreiging/intimidatie

25,2%

13,4%

17,2%

25,2%

4,3%

14,6%

Seksuele intimidatie

59,2%

13,3%

6,2%

4,9%

1,8%

14,6%

Discriminatie

52,6%

15%

9,4%

5,9%

2,5%

14,6%

Het meest ingrijpende feit

Duwen/
slaan/
schoppen

14,10%

Schreeuwen

13,80%

Vastgrijpen

8,6%

Gooien met/
vernielen van
voorwerpen

8%

Schelden

6%

Bedreigen

6,7%

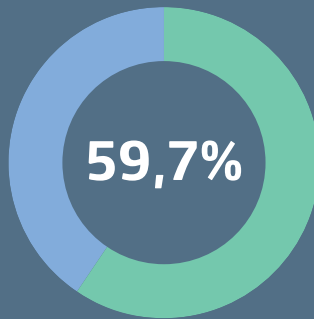
Fysiek
hinderen

5,10%

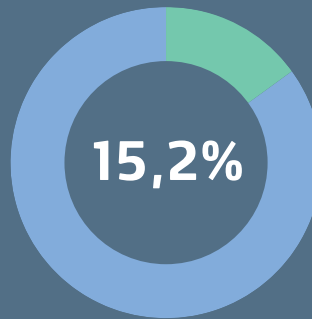
Verwonden

4,8%

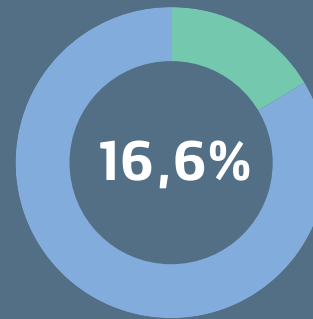
Kenmerken van de persoon die agressie uit

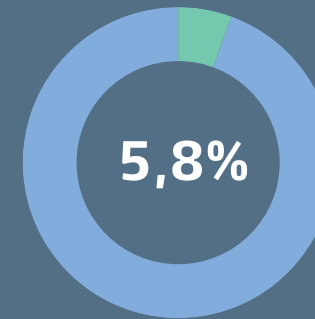
Een patiënt/
cliënt

Een
omstaander

Een verwante
van de
patiënt/cliënt

Een collega

83,2%

12,6%

0,3%

4%

Geschatte leeftijds categorie van de persoon die agressie uitte

Jonger dan
18 jaar

18-30 jaar

31-40 jaar

41-50 jaar

51-60 jaar

61-70 jaar

70+

Weet niet

1,8%

28,8%

29,2%

20,5%

10,3%

1,5%

0,9%

6,9%

N=653

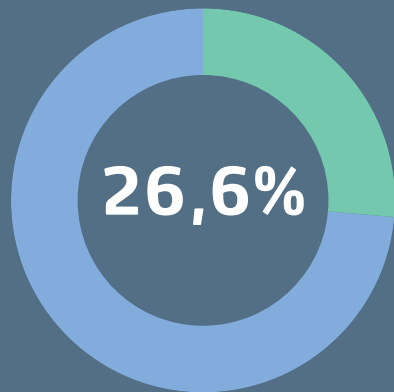
Vermoeden van onder invloed te zijn van

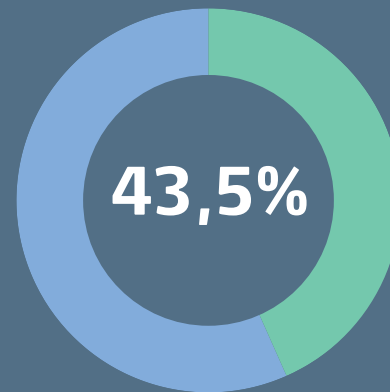
		Ja	Neen	Weet niet
	Alcohol	51,90%	30,90%	17,20%
	Drugs	32,90%	37,10%	30,00%
	Medicatie	22,80%	37,70%	39,50%

Heeft u een vermoeden dat de
persoon die agressie naar u uitte bij
dit meest ingrijpende incident kampte
met een psychische stoornis?

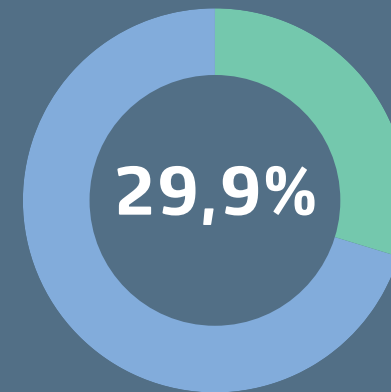

Ja

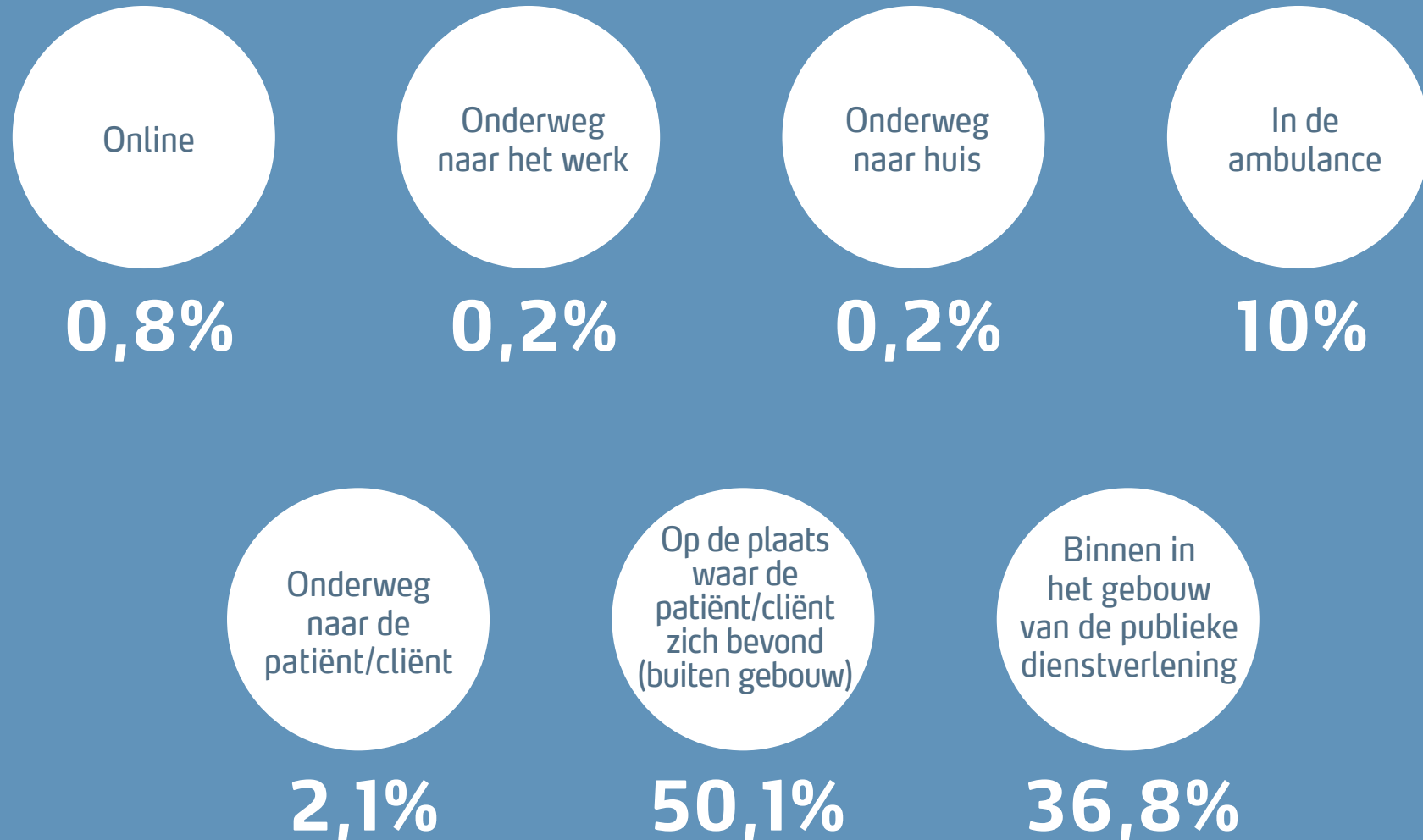
Neen

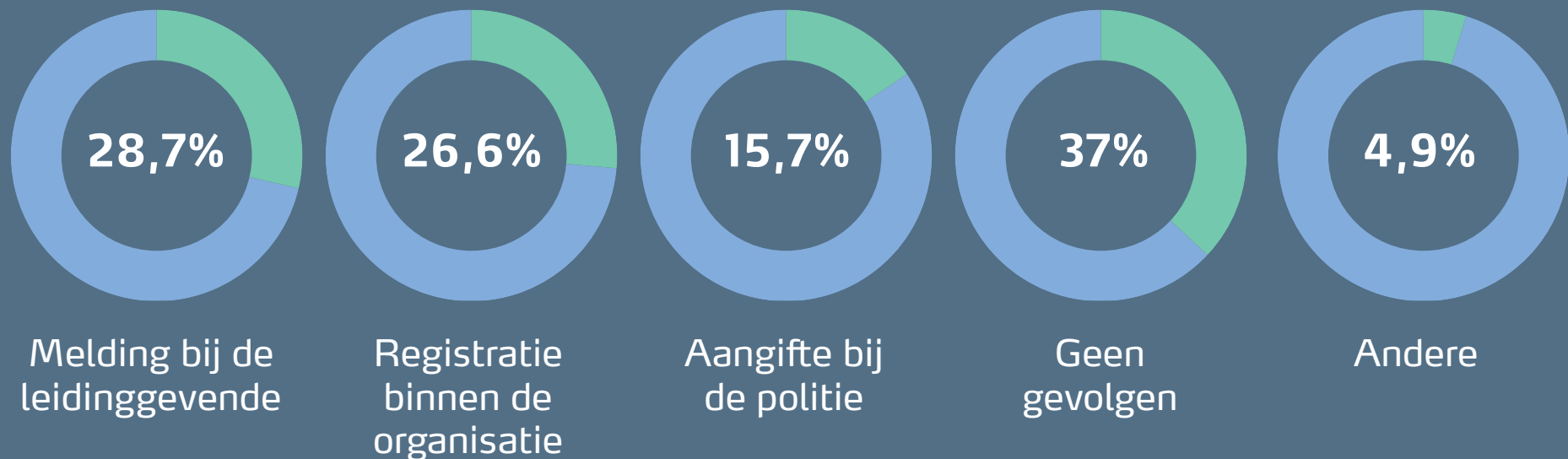
Weet niet

Plaats meest ingrijpende incident

Welke gevolgen zijn er gegeven aan dit meest ingrijpende incident

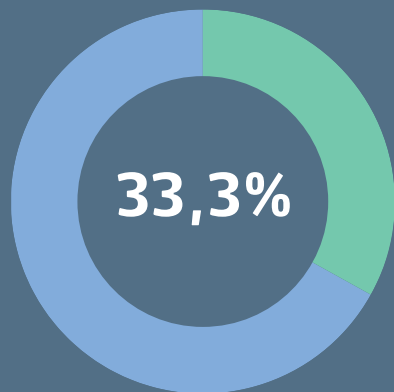
	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch niet akkoord/noch wel akkoord	Akkoord	Helemaal wel akkoord	Niet van toepassing
Ik kreeg na het incident voldoende informatie van mijn organisatie	19,3%	17,8%	17,8%	17,6%	6,9%	20,6%
Ik kreeg na het incident voldoende ondersteuning van mijn collega's	5,2%	4,2%	10,1%	37,4%	28,9%	14,1%
Ik kreeg na het incident voldoende ondersteuning van mijn leidinggevenden	13,6%	11,3%	19%	23,7%	13,4%	19,1%
Ik kreeg na het incident voldoende ondersteuning van andere personen in mijn organisatie (zoals vertrouwenspersoon)	12,6%	12,3%	19,6%	19,1%	7,4%	29,1%
Ik kreeg na het incident voldoende ondersteuning van iemand buiten mijn organisatie	11,8%	10,6%	14,2%	18,3%	12,7%	32,4%
Ik werd na het incident voldoende ondersteund door mijn organisatie op juridisch vlak	22,7%	12,4%	15,5%	6,9%	2,5%	40%

Persoonlijke gevolgen

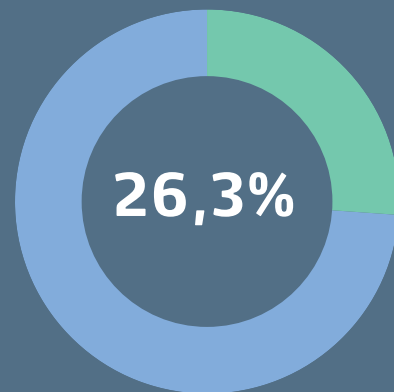
	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Meerdere keren per jaar	Jaarlijks	Nooit
Stress, gespannen	7,1%	8,3%	13,3%	13,8%	9%	48,7%
Minder/geen voldoening uit de job halen	6,7%	4,6%	7,4%	13,1%	7%	61,2%
Slecht slapen	3,6%	6,4%	7,4%	11,3%	6%	65,3%
Minder goed functioneren op het werk	3,1%	4,5%	5%	8,2%	5,5%	77,7%
Minder goed functioneren thuis	2,4%	3,8%	4,1%	7,9%	4,3%	77,5%
Overweging om van job te veranderen	3,3%	1,7%	4,3%	9,1%	5,3%	76,3%
Fysieke gevolgen	2,1%	0,5%	2,6%	2,6%	4,6%	87,6%
Ziek gemeld	0,3%		0,5%	2,6%	4,3%	92,3%

Na het incident deed ik beroep op

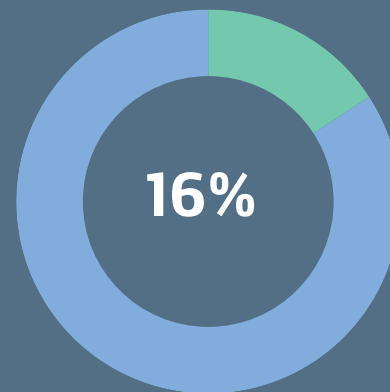

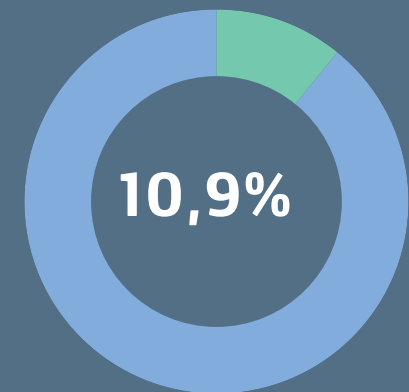
Mijn collega's

Niemand

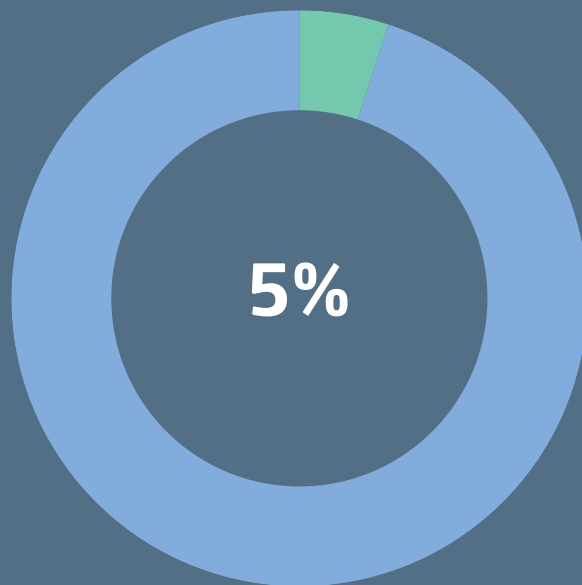
Mijn leidinggevende

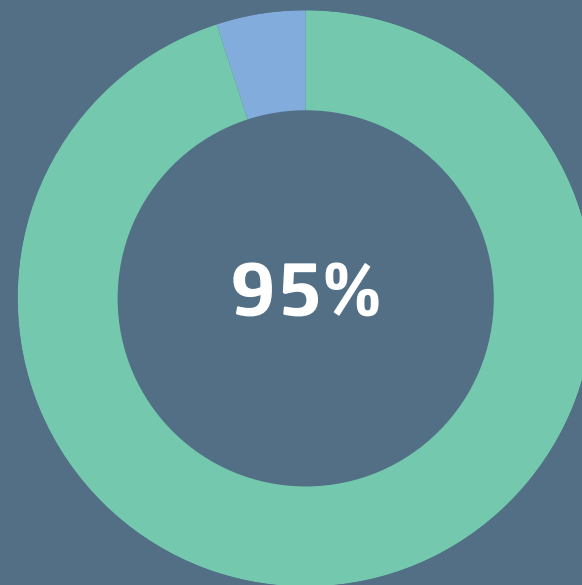
Een debriefing over de situatie

Leidde dit meest ingrijpende feit tot arbeidsongeschiktheid?

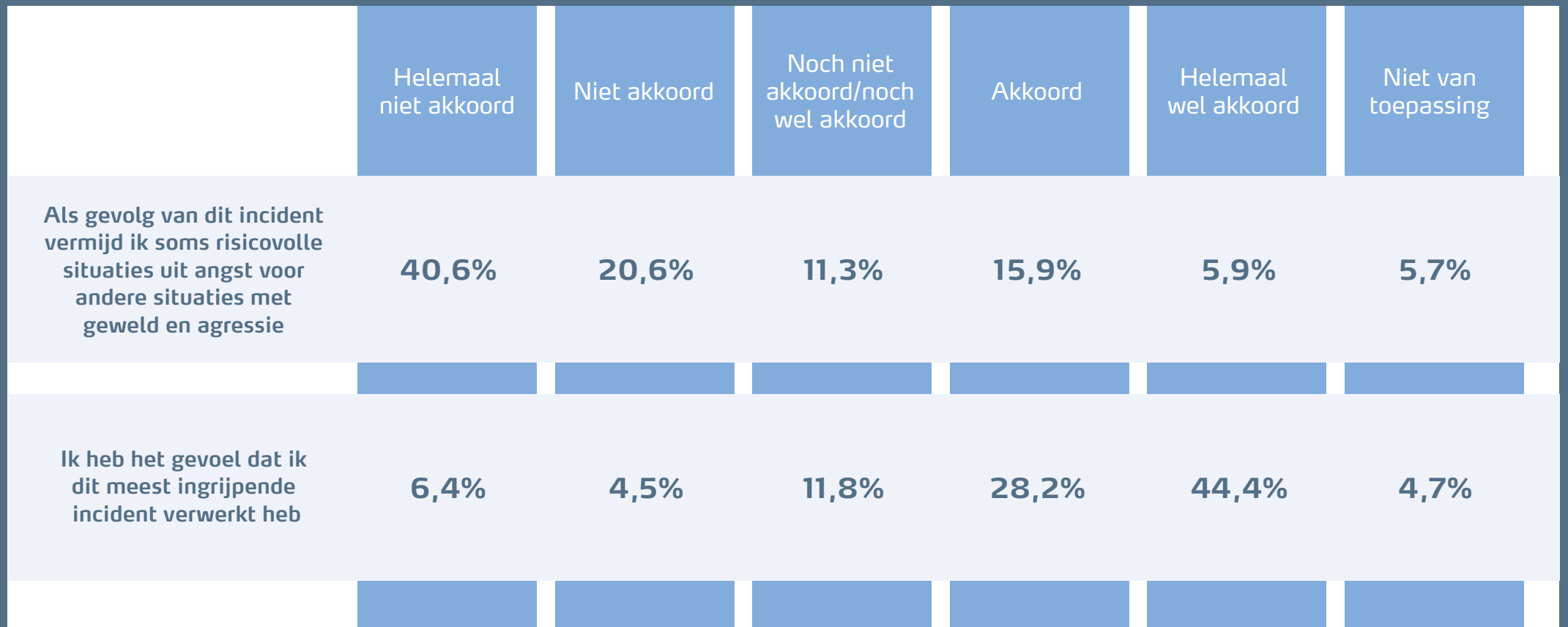
Ja

Neen

Mijdingsgedrag en het gevoel dat het meest ingrijpende incident verwerkt werd

Meer agressie

	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch niet akkoord/noch wel akkoord	Akkoord	Helemaal wel akkoord
Ik heb het gevoel dat er meer agressie is tijdens het uitoefenen van mijn job sinds de laatste 5 jaar	4,6%	8,2%	21,8%	35,3%	30,1%
Ik heb het gevoel dat er meer agressie is tijdens het uitoefenen van mijn jobs sinds het begin van de coronacrisis	8,1%	21,5%	36,5%	22%	11,9%
Ik maak mij op dit moment zorgen over agressie en geweld tijdens het uitoefenen van mijn job	13%	19,8%	27,2%	25,6%	14,4%

N=655

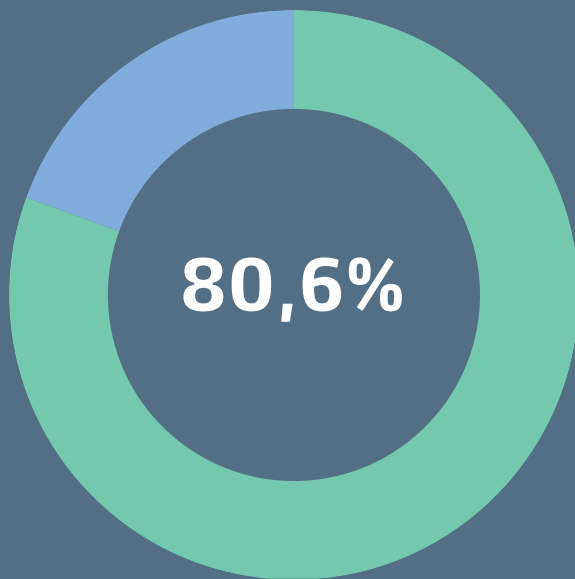
Opleiding en middelen

	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch niet akkoord/noch wel akkoord	Akkoord	Helemaal wel akkoord
Het aanbod aan voortgezette opleidingen tegen agressie is voldoende	15,1%	34,8%	32,1%	16,9%	1,1%
De opleiding 'omgaan met agressie' helpt mij om te gaan met agressieve situaties	9,5%	17,1%	42,6%	28,7%	2,1%
De middelen die mij ter beschikking worden gesteld, volstaan om mijn veiligheid te waarborgen	15,3%	27,2%	33,4%	23,1%	1,1%
Een aanspreekpunt in de organisatie voor agressie is wenselijk	2,3%	3,8%	22%	55,7%	16,2%

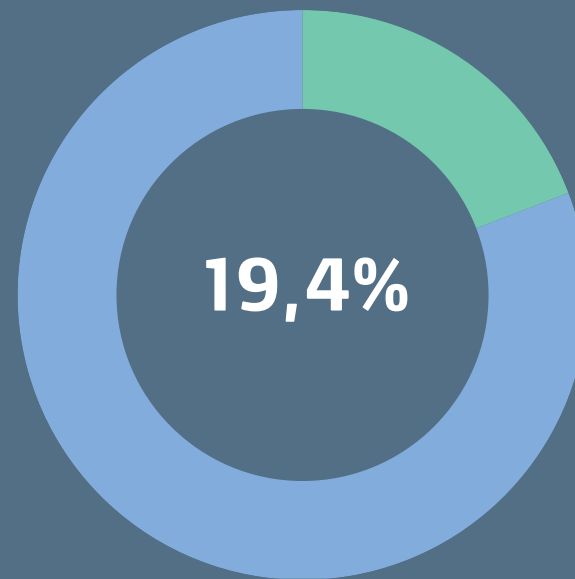
N=655

Indien er een situatie dreigt uit te monden in agressie, kent u de noodprocedures

---

Ja

Neen

Rapportering geweld en agressie

	Ja	Neen	Weet niet
Ik weet waar ik terecht kan in de organisatie voor ondersteuning indien ik slachtoffer word	78,7%	14,9%	6,4%
Wordt het rapporteren van geweld en agressie bij u op de werkvloer aangemoedigd?	56,4%	25%	18,6%
Zijn er bij u op het werk procedures voor het rapporteren van geweld en agressie op de werkvloer	64,3%	13,2%	22,5%
Maakte u indien nodig, al eens gebruik van deze procedures?	33,4%	57,2%	9,4%

N=652

Bedankt voor uw aandacht

